

USNESENÍ

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Michal Mazanec a soudci JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Karel Podolka a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Finančního ředitelství v Brně se sídlem Brno, nám. Svobody 4, 602 00, na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi ním a Krajským soudem v Brně, za účasti žalobce JUDr. Jiřího Mazánka, advokáta se sídlem Kroměříž, Oskol 273/2, 767 01, správce konkursní podstaty úpadce S., a. s., a žalované České republiky – Finančního úřadu v Kroměříži se sídlem Kroměříž, Riegrovo nám. 3228, 767 01, ve věci žaloby o určení neexistence pohledávky žalovaného, vedeného u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 55 Cm 221/2003,

t a k t o :

I. Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené původně u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 55 Cm 221/2003, o určení neexistence pohledávky ve výši 229 562 115 Kč, je soud.

II. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 4. 2004, čj. 55 Cm 221/2003-42, se zrušuje.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 15. 4. 2005 se obrátilo Finanční ředitelství v Brně na zvláštní senát s návrhem na zahájení řízení o kompetenčním sporu, který vznikl mezi ním a Krajským soudem v Brně ve věci uvedeného soudu, u něhož napadla incidenční žaloba žalobce JUDr. Jiřího Mazánka, správce konkursní podstaty úpadce S., a. s., se sídlem K., K. 634 (dále také jen „žalobce“), proti žalované České republice – Finančnímu úřadu v Kroměříži (dále také jen „žalovaný“), o určení neexistence pohledávky žalovaného ve výši 229 562 115 Kč.

V návrhu na řešení kompetenčního sporu Finanční ředitelství v Brně (dále také jen „správní úřad“) uvedlo, že „předmětný spor se týká určení neexistence vykonatelné pohledávky v celkové výši 229 562 115 Kč na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období r. 1998 (108 964 800 Kč) vč. příslušenství – daňového penále (120 597 315 Kč) konkursního věřitele Finančního úřadu v Kroměříži vůči úpadci S., a. s.“, a že Krajský soud v Brně řízení zastavil a po právní moci usnesení věc postoupil Finančnímu ředitelství v Brně. Správní úřad argumentoval tím, že „nové znění ust. § 23 odst. 3 zákona č. 328/1991 Sb. (ve znění účinném v době podání žaloby) pravomoc správních orgánů při projednání žaloby k popření vykonatelné pohledávky zcela vylučuje“ a že „tuto pravomoc nelze dovodit na základě zákona č. 531/1990 Sb.“. Správní úřad je proto přesvědčen, že rozhodnutí ve věci nenáleží do jeho pravomoci, nýbrž do pravomoci soudu.

Krajský soud v Brně ve vyjádření k návrhu na řešení kompetenčního sporu argumentoval „sémantickým výkladem“ konkurujících zákonných ustanovení § 23

odst. 4 zákona o konkursu a vyrovnání (dále také jen „ZKV“) a § 1 odst. 1 písm. g) zákona č. 531/1990 Sb. Uvedl, že „ZKV používá termínu *uplatní* na rozdíl od zákona č. 531/1990 Sb., který používá termínu *rozhoduje*“, a že význam slova „uplatní“ je na rozdíl od slova „rozhoduje“ zcela vágní, a ve vztahu ke kategorickému znění slova „rozhoduje“ „neznačená nic víc, než že soud je místem, u kterého je třeba nárok uplatnit, avšak tím, kdo ve věci rozhoduje, je jednoznačně FŘ“.

Žalobce ani žalovaný se k návrhu nevyjádřili.

Ze spisu vyplynulo:

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 1. 7. 2003 se žalobce domáhal vydání rozhodnutí, jímž by bylo určeno, že „žalovaný nemá za úpadcem pohledávku ve výši 229 562 115 Kč přiznanou mu vykonatelným dodatečným platebním výměrem na daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998, čj. 82492/02/320911/6675 ze dne 7. 8. 2002, a platebním výměrem č. 1020005343 na daňové penále za daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998, čj. 109175/02/320911/6675 ze dne 13. 11. 2002“.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 23. 4. 2004, čj. 55 Cm 221/2003-42, řízení zastavil a rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena věcně příslušnému Finančnímu ředitelství v Brně. Dospěl k závěru, že ustanovení § 24 odst. 2 ZKV samo o sobě za existence ustanovení § 9 písm. g) zákona č. 531/1990 Sb. nezakládá věcnou příslušnost soudu, nýbrž má pouze vliv na to, kde má být příslušná žaloba podána.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Je třeba předeslat, že obecné otázky řízení o kompetenčních sporech, formy rozhodování, stanovení okruhu účastníků atd. jsou upraveny zákonem č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Pohledávka žalobce vůči dlužníku S., a. s., vznikla v důsledku nezaplacení daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období r. 1998 včetně příslušenství, tj. daňového penále. Žalobce přihlásil svoji pohledávku po prohlášení konkursu na majetek dlužníka do konkursu a věc je proto třeba posoudit z hlediska zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání.

Právní úprava obsažená v ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (ve znění před novelou provedenou zákonem č. 105/2000 Sb.), svěřovala pravomoc rozhodovat spory o pravosti, pořadí a výši popřených pohledávek jednak soudu a jednak, nepatřila-li věc do pravomoci soudu, rozhodoval o pravosti a výši pohledávek příslušný správní orgán. Novela provedená zákonem č. 105/2000 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 5. 2000, stanovila výlučnou pravomoc konkursního soudu rozhodovat všechny spory o nárok, výši nároku a právní důvod popřených pohledávek. Přechodná ustanovení obsažená v čl. II. citované novely

stanovila, že podle novelizovaných ustanovení se postupuje - až na některé výjimky - i u řízení zahájených před její účinností.

Ke shodným závěrům dospěl zvláštní senát již v usnesení ze dne 24. listopadu 2004, čj. Konf 3/2003-18, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod poř. č. 485/2005.

Nutno tedy souhlasit s názorem správního úřadu, že nové znění ustanovení § 23 odst. 3 zákona o konkursu a vyrovnání pravomoc správních orgánů při projednání žaloby o určení neexistence vykonatelné pohledávky zcela vylučuje, a že proto nelze tuto pravomoc dovodit ani na základě zákona č. 531/1992 Sb., jak se mylně domnívá Krajský soud v Brně.

Z vyložených důvodů proto rozhodl tak, že k vyřízení věci je příslušný soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 4. 2004, čj. 55 Cm 221/2003-42, které odporuje výroku, jímž byla pravomoc soudu určena.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Krajský soud v Brně pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. května 2006

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního
senátu